

Plenaq[ue] g[ra]uitib[us] fonebat et c[on]tū
Placatur spūaliter ipsā an
h[ab]eret om̄es sc̄itatem p[ro]cel
h[ab]eret q[uod] intelligit q[uod] nō ad
ducit. Idā alie quidē p[ro]tes grā
meruerūt. ipā autē plena
grā ab angelo salutat^r. **H**ec an
tel. 12. **O**ro. **H**ilue vga p[ro]esse
flonda et fructifera manū vir
go b[ea]tissima. de qua vñcto ille
et singulis flos et fructus pro
diu. In b[ea]titudinē spūalium g[ra]mē eru
bit. flos suauissim⁹ emittens
odorem: fructus sapidissim⁹ in
mittens dulcorē. flos cui⁹ boī
de expellit mesticiā: fructus
quo sacrae uenia dat leticiā
B[ea]titudinē vga de radice p[ro]esse:
vñctus et flos: q[uod] de tali ra
dice ascēdit. B[ea]titudinē arbor b[ea]
tis⁹ et arboris fructus. Tuo er
go flore me recrux: tuus fructu
us om̄i misericordia libera: vgo
manū in etiū b[ea]tudinē. amem

De p[re]cepto ioh[ann]is b[ea]t[us] **E**nī
Hab[er]it autē in di
ebus illis sc̄ik
in dieb[us] hero
dis r[eg]is indee.
sacerdos quidā
noīe sachaias
de. dice abia: et uoz eius noīe

q[ui]ntū ad obseruaciā ceremonialiū:
sine q[ui]rela. q[ui]ntū ad obseruaciā
iudicialiū: q[uod] pacifice se ad propri
mos habebant. Et nō eāt illis
filius p[ro]pt[er] stilitatem: q[uod] est causa
specialis muliei. Ex quo apparet
ceptio p[re]cursoris miraculosa: q[uod]
nō fuit tātū p[er] naturā: sed p[er]
naturā g[ra]tia diuina adiutā. **C**
Iste herodes de p[re]ē ydūmeo di
cendēs fuit alienigenā: et iā cep
trūm ablātū fuit de iuda: et
ideo tēp[er] adiūto xp̄i instabant: q[uod]
iacob p[ri]archa spū xp̄ h[ab]eticō sig
nū aduētus xp̄i p[er]direāt. q[uod] reg
nū uideā ad alienigenā tūflatū
ess dices. Non auferet ceptum
de iuda r[ec]t. **C** Et sciendū est hic
q[uod] cū moyses unū instituiss[et] sū
mū sacerdotem. cui mortuo vñc p[er]
ordinē succedēt? danid voleb[us] n[on]
pliae cultū dom⁹ dñi. de xxiū fa
milijs q[uod] descederāt ab aarō in
stituit viginti q[ui]tuor sacerdotes? su
per quos tū vñc maior eāt et sū
mus om̄i: q[uod] dicebāt p[ri]nceps sacer
dotū. Instituit etiā ut vicissim mi
nistrates p[er] ebdomadā a sabbato
usq[ue] ad sabbatū tēpoē vias sive
singuli castimōe student? nec
interī in domū xp̄iam intrareāt:
sed in domūculis circa templum

Witten 08/15

alte Nr. 352.

Calixtus, J. mit
Sammlung aus insges. 67 Disputationen
philosophischen Inhalts, darunter auch
einige mathematische.

Herman. Conringius
1733. 12. o. XL.

J. III. 6.

31

POSITIONES

DECLARATI.
VÆ VISIONIS PER
RATIONES NATURALES

Propositæ in academia Salana

Ab

ANDREA LIBAVIO M.D. P.C.M.
Professore publico

Quo auxiliante Deo præside
Pro ijsdem defendendis respondere
conabitur.

NICOLAVS RHOSTIVS
Vinariensis

Ad 25. Octobris anni 1589.
loco solito.

J E N X

Typis Tobiae Steinmanni impressæ.

Dn. Valm. Mylio
enlli. L. D.

Dedicatæ

*Viris amplissimis & magnificis
D. D.*

M I C H A E L I V V I R T H I O
I V R E C O N S V L T O D V C V M
S A X O N I A E I N A V L A Co-
burgica Cancellario,

B T

N I C O L A O R E V S N E R O
I V R E C O N S V L T O D V C V M
S A X O N I A E C O N S I L I A R I O ,
& facultatis Iuridicæ in Academia Ienen-
si Seniori professori pu-
blico.

P O S I T I O N E S.

1. **V**isio est actus animæ per oculum, ut oculus.
2. Videre est oculo operari qua est oculus.
3. Videre ergo quoddam sentire est, & visio aliquis sensus.
4. Est enim animalis principij in Instrumento animato functio.
5. Animal autem est qua sentit.
6. Non quodvis videtur sed determinatum.
7. Id $\omega\alpha\gamma\omega\nu\mu\omega$ s vocatur visible.
8. Et relate se habet ad visum.
9. Est ergo extra sensitivum principium.
10. Fit enim sensus externi alicuius nescendi gratia.
11. Quod cognoscit interius est.
12. Perceptio quoque fit intus.
13. Perceptio autem visibilis iam actu non existentis.
14. Debet enim videri & ex non visto fieri visum.
15. Oportet ergo ut ex potestate in actu emergens ex materia veluti formale fiat.
16. Idque per mutationem formæ qualis manente subiecto.
17. Per alterationem ergo non sine actione & passione.
18. Actio & passio est inter disposita.
19. Non enim quorumvis est agere & pati.
20. Alteratio autem ad visum fit.
21. Huius enim est motivum visible.
22. Disposita ergo visibilia debent esse, & visus inter se.
(Dicendum igitur de visibili videnteg, dispositis, & actu ipso)
23. Sensus fit paciente aliquid sensorio.
24. Oculus in visu patitur non ut materiatus, sed ut alteratur visibili.
25. At necesse est ut in materia formam habeat, ut possit pati.

A 2

Ergo

26. Ergo & id à quo patitur non erit separabile.
27. Necesse ergo est, ut vel id in quo est principium motivum primum tangat sensorium, vel id quod est deinceps.
28. Impossibile est visionem fieri tangente oculum corpore ipso in quo est visibile primum.
29. Patetur enim ab eo ut corpus fortassis: sed non ut visum.
30. Abest enim id per quod erat visibilis qualitas, qua nisi actuata prius foris, visum non movet.
31. Tangit ergo id, quod est deinceps, & ita ordinatum ad sensorium sensibile, ut sit medium sensibilis formæ proportione medijs susceptivum.
Movet ergo visum visibilis forma non separata, nec in suo subiecto tangente ultimum, sed per medium aptum.
32. Visum oportet posse videre & non videre.
33. Est enim susceptivus actus & potentia.
34. Visibile quoque actu vel potentia est.
35. Videbitur ergo actu quando actuatum movebit visum.
36. Visibile autem non omnino est actus per se.
37. Nam cum sit duplex, alterum per se visibile, alterum ex accidente: & illud vel primarium vel secundarium:
38. Quod primarium est, ut lux, actus quidem est, at alterius nempe luminosi: Et ad potentiam visus, ipse quoque potentia.
39. Secundarium, ut coloris, tota ratio in potentia est.
40. Primarium ergo actu ad visum erit praesente suo subiecto, Et tunc erit per se visibile.
41. Secundarium à seipso in actum non prodit.
42. Quod enim tale est, à seipso non movetur.
43. Nec movetur ab eo quod vel actus non est ipsum, nec actum habet.

Omnis

44. Omnis enim in potentia mobilis actus proficitur ab aliquo existente actu.
45. Actu autem non quovis, sed determinato.
46. Ab eo igitur qui pro modo cuiusq; sive per se sive ex accidente è contrario in contrarium possit movere.
47. In visione igitur actus primùm visibilis actum secundarum potentia existentem educit, & ratione nomineq; visibilem reddit.
48. Non facit hoc actus luminis, ut est in lumino : seu lux quam vocant :
49. Posset enim fortè sui subiecti colorem ostendere, at non aliorum.
50. Ergo ut est in altero, tum ad visum, tum ad colores rerum, & præsentiam absentiamq; eius apto.
51. Est autem tale id quod perspicuum dicimus.
(Dicendum igitur de medio perspicuo, lumine & colore)
52. Medium est quod legitime inter visum & visibile interiectum ultimò tangit oculum.
53. Spacium corpore plenum id est.
54. Vacuum enim non tangit.
55. Et si vacuum esset, forma visibilis esset separabilis.
56. Debet esse susceptivum visibilium.
57. Non ergo impenetrabile ob soliditatem.
58. Nec est meatibus Empedocleis pervium.
59. Natura enim temerarium quid non admittit.
60. Nam divisibile est, & tangitur absq; vacuis susceptivum specierum visibilium.
61. Incurreret etiam in absurditatem atomorum & absq; ratione idem meatus à maioribus, minoribus, equalibus, transmitteretur.
62. Cum luminis sit susceptivum, debet esse perspicuum.
63. Perspicuum est corpus interminatum susceptivum lucis & tenebrarum.

A 3

Perspi-

64. Perspicuitas est corporum communis quedam affectio.
Inseparabilis quidem ab ipsis, at uni magis alteri minus
inexistens, quæ causa est ut luminis sint susceptiva.
65. Consequitur raritatem puritatemq; ut eas habent cor-
pora.
66. Nam crassum & Impurum, ut tale, imperspicuum est.
67. Est autem natura eius in indefinite.
68. Nihil enim qua terminatum est, est perspicuum.
69. Hinc id, in quo est vel nullum vel exilem habet colo-
rem, quatenus nimirum est, præsertim in medio.
70. Si enim medium perspicuum aliquo insigni colore fuerit
præditum terminatum erit, & aliorum colorum actus
impedit, vel omnino, vel synceros.
71. Impossibile ergo est per se videri perspicuum.
72. Per aliud autem videbitur, utpote ratione & actu.
73. Nam ad terminum sive suum (quem accipit ratione
ad aliud magis perspicuum) sive alienum, & præsentia-
m absentiamq; lucis percipitur.
74. Perspicuum ad pariter perspicuum non appareat.
75. Minus perspicuum ad magis appareat, utpote crassitie
addente terminum.
76. Magis perspicuum ratione & collatione simul innotescit.
77. Ad potentiam luminis perspicuum est potentia.
78. Est enim natura actus & potentiae habitus & privatio-
nis capax.
79. Subiicitur etiam lumini tanquam materia, cuius ratio
est in potentia.
80. Ad visum actu debet esse actu pellucidum.
81. Lumen est actus perspicui ut perspicuum.
82. Actus autem non per se :
83. Non enim est propria forma corporis perspicui.
84. Sed actus perspicui ob luminosi præsentiam.

Vnde

85. Unde dici potest habitus ex praesentia ignei in perspicuo.
86. Et quia ex eo aliquo modo innotescit perspicuum visui:
87. Quod autem visus percipit, id generaliter potest color appellari:
88. Lumen ergo potest etiam vocari corporis interminati color.
89. Color autem non ita ut infra quasi sic terminet, ut excludantur colores reliqui, sed quia ex illustratione cognoscitur.
90. Lumen ipsum non nisi in termino videtur.
91. Nihilominus autem per se dicitur visibile.
92. Non quidem quia in ratione eius sit visibile:
93. Sed quia non per actum alium sed sua natura est motivum visus:
94. Nam respectu visus, qua ratione is sit, dicitur visibile per se.
95. Lumen aut radiosum est aut diffusum.
96. Radiosum à luminoso per lineam luminosam effunditur.
97. Diffusum extra radium luminosum passim est dispersum.
98. Aliud etiam aetherium est, aliud elementare.
99. Aetherium vel primarium vel secundarium, id est, participatum.
100. Elementarium vel actu ut quod à flamma est, vel potentia ut in reliquis five mistis five simplicibus procurius, natura magis vel minus.
101. Ad visum aptissimum est diei lumen à Sole emanans.
102. Hoc enim principaliter perspicua actuat sincerissime.
103. Per talia autem species visibles apparent infusata maximè.
104. Modus autem eius ferè cuig^{is} visibili est determinatus.
105. Sunt enim quæ aptius videntur in radios & magno.
106. Quædam in magno vel non vel non bene, melius in parvo vel in parvo tantum.

Quæ-

107. Quædam in nullo externo medij lumine, ut in tenebris fulgida, quæ suo se fulgore ostendunt.
108. Accessorium lumen debilitèr illustrat, pro aptitudine tamen perspicui magis minus.
109. Lumen flammæ impurius est, utpote valde mistum.
110. Cumq; sequatur ignis sui in materia hærentis naturam, plarung falsa ostendit visibilia.
111. Falsum est lumen in mistis esse actu, siquidem actus opponitur potentie.
112. Terminatum enim esset & in aliquibus tenebris eluceret.
113. Omnis autem actus eius pendet ab externo lumine.
114. Lux est causa efficiens colorum pro cuiusq; subiecti modo, cum in eo terminat perspicuum.
115. Color est terminus actu perspicui ad corpus definitum.
116. Terminus est, quia extremum est perspicui in quo appareat.
117. Vnde intus in medio quâ medium actu color nullus est.
118. Terminus autem est perspicui actu, non solidi superficies.
119. Nam qua lumen terminatur nec amplius penetrat, ibi finis est perspicui, nihil nimicrum aliud quam color, quatenus perspicui finis, non corporis.
120. Nec refert, sive actu perspicui sive luminis in perspicuo terminato extremum voces.
121. Quod enim facit perspicuum actu, id lumen est in tali materia, ut tanquam ex materia & forma fiat una natura.
122. Ratione fortassis different.
123. Respectu enim luminis terminantis perspicuum, terminantis terminus foret, respectu perspicui, terminati.
124. Nec si habitat in termino corporis solidi, ideo solidi est terminus, nisi velis superficiem esse. Nec

125. Nec si terminus est, locus est, quia ad locatum non ad perspicuum ut perspicuum dicitur.
126. Eadem autem est natura quæ colores in aëre seu medio suscipit, & quæ in ipso solido: nempe perspicuum.
127. Sed in medio interminate, in solido terminata.
128. Itaq; si in medio quoq; terminantur colores, ut & lumen, tunc videntur, ut si speculum velutum huius præbet.
129. Nec actu sunt in rebus sine lumine.
130. Sunt enim veluti Emphases quædam à varia luminis in subiecto pro cuiusq; natura receptione & redditione.
131. Vnde sine lumine nulla fit visio.
132. Argumentum, quod non tantum pro luminis natura aliter colorantur res, sed & si aliter dispositum fuerit subiectum recipiens, aliterq; fiat receptio.
133. Nigredo enim si in toto cornu actu esset, omnes partes eius præsertim in superficie extantes, eandem affectionem connatam & inseparabilem retinerent: Nunc autem rasæ non retinent.
134. Omnis penè colorum varietas, in aëre & aëreo fit, nec tamen ea affectio aëris est actu sine lumine.
135. Mistionem color consequitur, luminis scil. cum natura subiecti terminati.
136. Consequenter etiam mistionem elementorum, sed non ut miscentur, sed ut variantur partes, & disponuntur ad lumen recipiendum reddendumq;.
137. Nam colores sunt etiam in elementis simplicibus quatenus eorum perspicuitas aliquo modo terminatur.
138. Sunt enim omnia elementa sua natura perspicua.
139. Vnde nulli, ne mistis quidem omnino perspicuitas deest.
140. Ob densationem verò quam penetrare lumen non potest, sicut in profundo gurgite non animadvertis

B

in pro-

- in profundo, sed potissimum circa superficiem ibi terminato lumine color est.
141. Porro dum terminatur lumen in perspicuo, vel à puro recipitur vel ab impuro seu familiaris naturae sua vel non familiaris, idq; etiam mistè.
142. In puro & familiari reddit colorem album, idq; magis vel minus pro ratione convenientiae.
143. In impuro & non familiari reddit nigrum, ita ut hac ratione hi colores sint oppositi sibi, & extremi.
144. Nec male loquitur, qui album definit terminum luminis in purissimo & familiari.
145. Nigrum verò quatenus nigrum, negationem albi, quo ostendit subiectum contrariò modò affectum.
146. Merito venit in disceptationem id, quod Philosophi plures scripserunt, quod in interminato sunt tenebrae id esse nigrum in terminato: Vnde
147. Nigrum erit privatio luminis in terminato, sicut tenebrae privatio luminis in interminato.
148. Nam sicut corpora indefinita sunt privationis & habitus susceptiva, ita & definita.
149. Colorum ergo extremonrum alter ut habitus erit alter ut privatio.
150. Porro si lumen in perspicuo terminetur proprio eius termino: reddi solet color albissimus, ut in nive.
151. Nigerrimus quem atrum vocamus, quando terminatur in alienissimo à perspicui termino.
152. Accidit etiam aliquid nigrum apparere, quando ob distantiam non potest projicere lumen.
153. Nam quasi privatum luce appareat, cuius deliquio oriatur obscuritas.
154. Quibus tenue lumen est ea apparent quodammodo, nigra, ut umbra & crepusculum, & dubia nox.
155. Tametsi umbra etiam dicitur privatio luminis radios, &

- si, & præsentia diffusi, ad obiectum solidum radios
inhibens.
156. Colores intermedij inter album & nigrum omnes sunt
compositi, emergentes pro natura diversi perspicui ter-
minati & illustrati.
157. Malè videntur ponи quatuor colores simplices pro nu-
mero elementorum.
158. Non enim propria affectio elementi ut elementum est
color, sicut prima illa qua elementis primum insunt, &
constituant eadem, qua primo sensui assignantur.
159. Videtur etiam quod ex mitione secundariò resultat ut
viride cœruleum, flavum, frustrà primum inesse dici.
160. Non si una lux est, foret etiam color unus, si causa ef-
ficiens statuitur lux. Subjectum enim est diversum.
161. Non si niger nullos alios recipit colores, ideo habitus
est, sed potius, quia non natum est subiectum eius puri-
tate aliqua terminare lumen, ideo omnes reliqui colo-
res in eodem subiecto nigrescunt.
162. Dicere ex habitu & privatione nihil componi, ad Em-
phasim non est, verum undiquag.
163. Dum dicit Philosophus eandem esse naturam qua co-
loratur intus & foris, videtur rationem subiecti in po-
tentia colorati intellexisse. Si enim lumine termina-
retur intus quoq, perspicuum, tunc pro sua natura colo-
raretur. Non autem esse actum eundem colorem intus
qui est foris, sed pro natura subiecti, ex multis patet.
Nullum colorem spectamus purum.
165. Cum enim fiat à lumine quod cum terminatur suum
quoq, representat colorem, ideo semper offertur color
duplex, luminis per se, & subiecti, quem id ob mistum
lumen reddit.
166. Ex termino ad medium interminatum propagantur
colores ad quamvis distantiam proportionatam.

B 2

Nullus

167. Nullus autem videtur extra terminum, nec in medio ut medium, sed per illud in termino ipso.
168. Non necesse est egredi oculo vim visivam ad terminum.
169. Sed luminis natura haec est, non nisi multiplicatum in termino se ostendere.
170. Vnde licet non omni lumine est destitutum visus organum:
171. Nihil tamen refert sive illustris sit actu vicinus organo aer sive non, modo in ipso non sit lumen immodicu.
172. Imò ad quædam videnda omnino prohibendum ab oculo est lumen externum.
173. Hinc sagittarij occludunt unum oculum, ut copiosum lumen excludant, ob cuius presentiam scopum non exactè poterant videre.
174. Contrahitur etiam sic medium in angustum ne refractio maior rem exhibeat maiorem, atq; ita errorem afferat.
175. Motivus autem oculi color est per lumen & medium.
176. Quod minutum nimis est, id partum motivi luminis habet.
177. Necesse ergo est ut visibile sit iusta quantitate ad mouendum.
178. Effluvia colorum corporear e rej cimus.
179. Probamus effluvia specierum per lumen in perspicuo.
180. Falsus est occursus visivi spiritus & visibilis in medio externo.
181. Invisibile dicimus, quod nullum habet colorem actu, & quod coloris susceptivum non est, quodq; agrè & vix à lynceo videtur.
182. Potest autem invisibile actu esse visibile potentia.
183. Non enim omnino non est invisibile si non videtur.
Dicta haec esto de externis.

Visio

184. *Visio est sensitivi principij actio corporea:*
185. *Non itaq; potest esse sine corpore.*
186. *Corpore autem organico physico.*
187. *Nam actio talis principij est per instrumentum animalum natura.*
188. *Sensus fit in parte similari.*
189. *Instrumentum ergo ex similaribus est.*
190. *Similarium conpositio ex elementis est.*
191. *Elementis autem ad actionem dispositis.*
192. *Cum itaq; visionis instrumentum sit oculus, oportet eum esse ex terreis finientibus certo modo & aqueis indefinitis.*
193. *Ex finientibus, quia sicut foris in termino cernitur color, ita cum intus non oportet pervadere, sed retineri.*
194. *Ex indefinitis, & hoc potissimum aqueis, quia sine luce nec intus nec foris videtur, cuivis scil. assignata: Lux autem perspicui est actus.*
195. *Non autem in oculo vel aërei vel ignei vel terrei perspicui, cum ista sint inepta tum ad actionem tum ad usum oculi.*
196. *In sanguineis sensus sine sanguine non fit, ut nec in reliquis sine proportionato.*
197. *Nec actio sine calore & spiritu.*
198. *Pro modo ergo visionis sanguis spiritus & calor in organo sunt.*
199. *Per oculum externum quid interno principio communicatur: Ad utrumq; itaq; finire debet.*
200. *Vt facile recipiat retineatq; qualitatem debet esse levis & finitus.*
201. *In politis enim definitis facile recipitur imago.*
202. *Debet etiam ea in parte qua recipit pervius lumini esse.*
203. *Pelliculis igitur clauditur pellucidus.*

204. Quatenus videt colores, colore vacare eum oportet proprio.
205. Vacare & lumine actu.
206. Nam duplē actum perspicui sui non fert, nisi alter ad alterum instar nullius sit actus.
207. Impressio qualitatis debet esse constans & respondere receptioni.
208. Melius ergo multa habet perspicua quam unum.
209. Perspicua verò diversi modi.
210. Nam si multa sint eiusdem modi, perinde ac unum erunt.
211. Et Spiritui visivo non statim color proportionatus est, sed quanquam pro formae natura, motu perniciissimo, tamen post transitum per perspicua omnia & refractionem per eadem.
212. Fit id ordine certo.
213. Ita ergo perspicua sunt disposita, ut ab uno ad alterum propagatio qualitatis fieri possit, primo scilicet loco aquae, postea, glaciale, & tertio vitreum.
214. Perfectius omnia sunt in rotundo.
215. Facilitas quoq; motus melioris gratia ad omnem angulum id requirit.
216. Oculus ergo debet esse rotundus.
217. Non immobilis, sed mobilis, applicationis velocis ad situm rei visae gratia.
218. Sed & immobilis ex accidente ob partes.
219. Alioquin non suo situ viderentur res.
220. Duo sunt, non quia id necesse est, sed quia melius.
221. Idq; ob providentiam & pulchrum.
222. Duo cum sint naturaliter affecti in actione non dissentient.
223. Moventur enim conformiter.
224. Et hoc ideo quia ab uno pendent principio, & unius sunt gratia.

Nee

225. Nec geminata naturaliter appetet species una.
226. Nam deferuntur ad unum principium.
227. Non videmus nisi anima attente, præsertim intuitivè.
228. Anima est in corde, ut in primo sensorio principiū primū.
229. Oculus ergo debet cohaerere cordi.
230. Non immediate.
231. Nam cum sit ultimum tangens, vim per intervallum
inde accipit.
232. Nec statim est ad videndū disposita vis animæ sentiens
233. In cerebro igitur præparationem quandam ad sensum,
proportionatam accipit.
234. Oculus ergo tum necessario cerebro est appositus tum
melioris gratia, & per nervos arteriasq; inde copulatur cordi.
Hæc de visibili & organo visus.
235. Ad actionem omnia sunt disposita, si omnia se habent
secundum naturam, & ad actu actionem, si actu.
236. Depravata actio, impedita aut nulla erit, si præter na-
turam magis minusve, aut alio offendente erunt constituta.
237. Oportet autem oculi ad visum actu dispositi oppositio-
nem rectam ad visibile fieri.
238. Omnis enim visio secundum rectam fit lineam.
239. Vis medij motiva finita existens in infinitū non movet.
240. Ad distantiam ergo iustum, prout velit accuratè
vel non videre, debet esse locatus oculus.
241. Aut distinctè & equaliter videmus, aut indistinctè
& in equaliter.
242. Una intentio videtur equaliter una linea.
243. Fieri nequit ut simul plura equaliter videantur.
244. Sic nihil simul cernitur totum, ob plures intentiones.
245. Per intuitionem videmus quando in tempore per axes
Pyramidum diligens fit comprehensio.
246. Indistincta visio perfunctoria est.

Fil

247. Fit enim per aspectum simplicem instantaneè quovis perpendiculo.
248. Utrovis modo visibile offertur vel directè vel refractè vel reflexè.
249. Directè per unum medium.
250. Refractè per duo vel plura mutata visibilis quantitate ad maius per densum, ad minus per magis perspicuum: Nam aequalia perspicua pro uno sunt.
251. Reflexè ad corpora polita seu levia.
252. Nullibi minus fallimur quam directè intuendo propria.
253. Semper prius colorem quam speciem eius percipimus.
254. Per se visibilia primaria & secundaria solo visu percipiuntur.
255. Reliqua visu & ratione, licet ibi quoq; non excluditur ratio.
256. Sunt autem nobis vel ante nota individualiter, vel coniecturam ex universalibus signis capimus, causis effectis, collatione.
257. Talia autem sunt motus quies, magnitudo, figura, numerus, situs, & quæ ad hæc reducuntur, vel ex horum iudicio innotescunt, de quibus optici diligentius.

F I N I S.

94 A 7363

ULB Halle
002 826 550

3

Sb.

VdA

visibile voluit ex uirgine sumere: co-
grue debuit corporali spe apparet
Sformauit autem angelus corpore
sibi lucidum: quod scđm ang⁹ facie
rutilans et ueste choruscans uir-
gini apparuit. Conueniet vero
uirgini annuntiatum incarnationis ubi:
ut scilicet p̄us ipsum recipiat me-
te quam carne. **I**mutans ergo
angelus nomine eum. dicit uirgini
eum: indicans eam ab omni uerbi
liberam. **C**ue bene gratia plena di-
citur: quod aliis ad measuram grā-
datur: hec autem sola gracia
quam nulla alia meruerat esse
cuta est: ut gracie impleretur
auctore. **C**ue cum gratia plena sit.
p̄us eiā quam recipiat: postcep-
tionē quam dei habundat grā-
quis cogitare possit: Uñ ieron⁹
Et bene plena: quod ceteris per partes
prestatur grā: maius vero simili-
se totū infudit gratia plenitudo:
bene gratia plena: per quam largo sa-
spiritu umbre profusa est omnis
creatura. **C**ue celis dedit gloriam.
terris deum pacem refudit: fidem
gentibus. finem uicibus: vite ordinem.
moibus disciplinam. **D**icitur
quocumque ei dominus tecum. scilicet sit in uite
tu. quod tecum est in aio: adimplent
uentrum. qui adimplet mentem.

quod si tota salutatio angelus in sur-
uigini gloriosissima: ista tamen clausula
domini tecum potissimum eam delicitur
ideo singulari denocē dicē. non esset
licet enim iam eam in uirginem nominum
tamen misit nomen: quod modo singulari vo-
luit esse secum. **H**ec etiam sola pre-
omnibus milieibus et super oculis mul-
ieres benedicta predicitur. **C**umque
mulier subiaceat maledictioni da-
bul legis: nam corrupta subiaceat ma-
ledictioni dei quod ait in dole: par-
es: ego maledictioni legis in quo
erat. maledicta sterilis? sed innan-
vtrius maledictum uitavit: male-
dictum dei. quod ego permanebit: male-
dictum legis: quod filium habuit. **V**nde
ipsa principia uirginum dum primo
uirginitate suā de obnubilacione male-
dictum legis aboleuit: et mito vniuersaliter
dicitur: per quam mundus a maledic-
tione liberatur. **E**t notandum
quod super hanc salvationem nullus ho-
mo peruenie valebit: nec aliis
excellenti dulcius et gratius bene-
uirgine salutem poterit: quam uerba
salutioē quam ipse deus predicitur
et per angelum ei destinavit. In quo
ubiq̄ singulis dulcis uia impli-
tur mysteria. **N**on deus per se com-
sua omnipotencia affirmat: ut
esset immunitas ab omni ue-
titate. **M**undus que fidei

B.I.G.

Farbkarte #13

POSITIONES
DECLARATI.
VÆ VISIONIS PER
RATIONES NATVRALES

Propositæ in academia Salana

Ab

ANDREA LIBAVIO M.D. P.C.
Professore publico

Quo auxiliante Deo præside

Pro ijsdem defendendis respondere
conabitur

NICOLAVS RHOSTIVS
Vinariensis

Ad 25. Octobris anni 1589.
loco solito.

f e n x

Typis Tobiae Steinmanni impressæ.

Dn. Valm. Mylio
enlli. f. D.

